

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Michaela BROUSILOVÁ

Obor: Učitelství 1. stupeň ZŠ

**Název práce v českém jazyce: Metody využívané při výuce jazykových jevů
ve 2. ročníku na základní škole**

**Název práce v anglickém jazyce: Methods Used in the Teaching of Language
Phenomena in the 2nd Year of Elementary
School**

Vedoucí práce: PhDr. Gabriela Babušová, Ph.D.

Oponent práce: Doc. PhDr. Eva Hájková, CSc.

Typ posudku: oponent práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	D
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	B
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	C
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	D
1.5	Interpretace výsledků	D
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	D
1.7	Logičnost výkladu	D
1.8	Přírnost práce, dosažení cílů a validita závěrů	D

Slovní komentář:

Cílem práce má být komplexní posouzení metod „užívaných při zavádění ú/ů a tvrdých souhlásek ve 2. roč. ZŠ“ (s. 4), ... které „metody a strategie se aktuálně v praxi používají, které z nich jsou nejefektivnější“ a ... „jaká je role učebnice a metodických příruček ve výuce“ (s. 4)...

V úrovni metodologie byly zvoleny nástroje: dotazníkové šetření u 9 pedagogů, analýza jejich příprav na výuku zvolených obsahů učiva (počet nespecifikován), analýza 4 učebnic a metodických příruček pro 2. roč. ZŠ a polostrukturované rozhovory se zmíněnými pedagogy. Do dotazníku bylo stanoveno 18 otázek s nabídkami odpovědí a–d, pro rozhovory nebyly stanoveny další otázky, takže ve vyhodnocení není zřetelné, zda jde o údaje z dotazníků, či z rozhovorů. Záznamy z rozhovorů navíc chybí, takže rozhovory jako výzkumnou metodu nelze posoudit. Data z 9 dotazníků považuje diplomantka za data kvantitativní, data z analýzy 4 učebnic a metodických příruček za data kvalitativní (bez vysvětlení). Dále „testuje hypotézy o statisticky významném rozdílu v efektivitě různých metod a strategií a o optimální kombinaci přístupů pro zavádění již zmiňovaných

jazykových jevů“ (s. 4), přičemž nikde v práci nevysvětluje, v čem ono testování spočívá, též nikde v práci nevysvětluje, co považuje za statisticky významný rozdíl, jak vypadá a kde ho získala. Zvolené nástroje nepokrývají všechny stanovené cíle, zvláště chybí nástroj pro posouzení efektivity užitých výukových metod, s výjimkou ot. 14 v dotazníku, která obsahuje nabídku odpovědí: a) diskuse ve třídě, b) anketa, c) pravidelná setkání nebo konzultace s rodiči i žáky, d) online fóra nebo platformy, e) jiná. Je evidentní, že pokud vůbec lze takto data k efektivitě užitých metod získat, jsou to výlučně údaje subjektivní. Navíc např. o validitě údajů z diskuse o efektivitě užitých výukových metod s osmiletými žáky lze s úspěchem pochybovat atd. Zásadně chybí výzkumné šetření efektivity výukových metod přímo u žáků, ti však do skupiny respondentů výzkumného šetření vůbec nebyli zahrnuti.

V teoretické části diplomantka podává přehled výukových metod kompilací z odborné literatury, ovšem bez vztahu ke konkrétnímu tématu diplomové práce. To by jistě mohla vyřešit aplikačním výkladem v závěru této pasáže, popř. v praktické části práce, což se bohužel nestalo. Výukové celky, které uvádí, představují část problematiky lexikálního pravopisu, tedy jevy, jejichž osvojení závisí na zapamatování. Nabízelo se proto zpracovat v teoretické části práce právě problematiku paměti a jejího rozvoje u žáků mladšího školního věku. Tomu se však diplomantka nevěnuje. Vymezená tematika učiva spadá do osvojování pravopisu. Otázkám vytváření pravopisné dovednosti žáků se však diplomantka též nevěnuje. Obsahový kontext vymezeného učiva tedy vůbec nerespektuje.

V kapitole RVP navíc uvádí nepravdy, např. do vymezení jazykových jevů pro 2. roč. ZŠ řadí i psaní „ú“ na morfematickém švu, což RVP neobsahuje.

Z hlediska didaktiky českého jazyka pro žáky mladšího školního věku též není vše v pořádku, časté jsou nepřesné nebo nejasné formulace. Např. i když dále v materiálech v přílohách k praktické části pracuje diplomantka s dělením slov na tři skupiny podle užití podoby krátkého a dlouhého u, ve výkladech v práci hovoří často o nutnosti naučit žáky slyšet a vyslovovat, popř. psát krátké a dlouhé u, přičemž didaktická problematika není v kvantitě užití hlásky, ale v psaní dlouhého ú podle umístění ve slově. Nepřijatelnými nejasnostmi formulačními mám na mysli např. tvrzení typu: „...žáci pracují s textem a vylepšují jeho stylistické vyznění.“

Další problematická místa jsem vyznačila přímo v textu diplomové práce. Je zřetelné, že se vedoucí práce snažila pozitivně nasměrovat diplomantku, bohužel bez očekávaného výsledku.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem považuji předloženou diplomovou práci pouze za nedokončený materiál nevhodný k obhajobě.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	C
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	C
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	B
2.5.	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	C

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce nespĺňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Učitelství pro 1. stupeň základní školy*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Práci nedoporučuji k obhajobě.

Slovní komentář:

Práce má zásadní nedostatky obsahové, formální i metodologické, není co obhajovat.

Datum: 6. ledna 2025

Podpis: doc. PhDr. Eva Hájková, CSc.